

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука

Факультету дизайну

Кафедра графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура та мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Спеціалізація	
Освітня програма	ОПП «Дизайн»
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/Семестр	3 курс (V-VI семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	120 (4 кредити)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції - 46
	Семінарські
	Практичні - 14
	Самостійна робота - 60
Форма підсумкового контролю	Диф. залік (V-VI семестр)
Викладач	Д.і.н., професор кафедри графічного дизайну І.В. Петрова
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта – inna_petrova@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://classroom.google.com/u/1/c/NjI0MDkzMTY2OTU0
Дні занять	Понеділок (18.00-19.20)
Консультації	Відповідно до графіку консультацій: вівторок (18.00- 19.20)

Опис навчальної дисципліни

<p>Анотація дисципліни</p>	<p>Зміст дисципліни. Перелік тем:</p> <p>Тема 1. Дизайн як вид художньо-проектної діяльності: історичний аспект</p> <p>Тема 2. Формування дизайну як універсальної творчої професії. Перші теорії дизайну</p> <p>Тема 3. Естетика модерну в дизайні</p> <p>Тема 4. Стиль ар-деко: витоки, регіональні варіанти, особливості еволюції</p> <p>Тема 5. Німецький Веркбунд – перший союз промисловців та митців. П. Беренс</p> <p>Тема 6. Вплив школи Баухауз на подальший розвиток дизайнерської освіти</p> <p>Тема 7. Художньо-проектний авангард у СРСР 1920 – початку 1930-х рр.</p> <p>Тема 8. Генеза й розвиток функціоналізму. Дизайн Франції та Швейцарії</p> <p>Тема 9. Дизайн архітектурного середовища та промисловий дизайн у США. Р. Лоуї – фундатор промислового та графічного дизайну</p> <p>Тема 10. Концептуальні платформи творчих об'єднань італійських дизайнерів</p> <p>Тема 11. Скандинавська школа дизайну: основні персоналії та етапи становлення</p> <p>Тема 12. Японська школа дизайну: проблема збереження регіональної ідентичності</p> <p>Тема 13. Особливості естетики постмодернізму в контексті його філософії</p> <p>Тема 14. Творча практика постмодерністів: дизайн архітектурного середовища, графічний дизайн, дизайн одягу й аксесуарів</p> <p>Тема 15. Джеймс Вайне та проектна група SITE («Sculpture in the environment»): концепція деархітектури</p> <p>Тема 16. «Afterpostmodernism» у проєктній культурі сьогодення</p> <p>Ключові слова: дизайн, модерн, Ар-деко, модернізм, постмодернізм</p> <p>Роль та місце дисципліни у системі підготовки: формує у студентів професійні компетентності, спрямовані на вивчення історичного досвіду дизайну, усвідомлення закономірностей його розвитку та вміння аналізувати еволюцію дизайнерських практик у цій галузі художньої культури на прикладі видатних історичних і сучасних візіїв.</p>
----------------------------	--

<p>Мета та завдання дисципліни</p>	<p>Метою навчальної дисципліни є розкриття культурно-історичних та соціальних витоків сучасного дизайну, демонстрація процесів та закономірностей його розвитку, його місце в системі художніх, проектних та інженерно-технічних практик.</p> <p>Основні завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розкриття історичного генезису дизайну в контексті зміни історичних парадигм; ● виявлення технічних, стилістичних та ідеологічних особливостей дизайну і реклами в різні історичні періоди; ● знайомство з найбільш значущими вітчизняними і зарубіжними іменами, школами та напрямками в дизайні; ● осмислення сутності дизайну в парадигмі постмодерну. <p>Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● термінологію, категорії, принципи, проблематику сучасного дизайну; ● історію просторових і пластичних мистецтв у контексті розвитку світової культури; ● сучасний досвід та тенденції розвитку архітектури та дизайну в контексті світової культури; ● типологічні особливості дизайну архітектурного середовища; ● історично-теоретичні витoki сучасного архітектурно-дизайнерського концептуалізму; ● особисті творчі позиції провідних майстрів постмодерністської світової та вітчизняної архітектури та дизайну. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● збирати інформацію, самостійно опрацьовувати літературу, аналізувати різні джерела відомостей; ● аналізувати та критично оцінювати досвід формування і розвитку природного середовища; ● визначати сутність та ідейно-творчий зміст різноманітних теоретичних і творчих концепцій архітектури та дизайну; ● розуміти соціально-культурні, семіотичні, політичні, економічні та психологічні механізми формування дизайнерських рішень, вміти керувати ними
<p>Передумови вивчення</p>	<p>Передумовою для вивчення дисципліни «Історія дизайну» є певний обсяг знань з таких дисциплін як «Історія</p>

дисципліни	мистецтв», яка надає уявлення студентам про найбільш визначні пам'ятки світового та вітчизняного мистецтва.
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 4 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 9 Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетенції спеціальності (ФК)	ФК 5 Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності. ФК 13 Здатність використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.

Структура навчальної дисципліни:

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ: ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ					
Тема 1. Дизайн як вид художньо-проектної діяльності: історичний аспект	6	2	2		2
Тема 2. Формування дизайну як універсальної творчої професії.	6	2			4

Перші теорії дизайну					
Тема 3. Естетика модерну в дизайні	14	6	2		4
Тема 4. Стил ь ар-деко: витоки, регіональні варіанти, особливості еволюції	8	2			4
Разом за змістовим модулем 1	34	14	4		18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРОФЕСІЙНІ ОБ'ЄДНАННЯ ТА ОСВІТЯНСЬКІ ДИЗАЙНЕРСЬКІ ЦЕНТРИ					
Тема 5. Німецький Веркбунд – перший союз промисловців та митців. П. Беренс	4	2			2
Тема 6. Вплив школи Баухауз на подальший розвиток дизайнерської освіти	12	4	2		6
Тема 7. Художньо-проектний авангард у СРСР 1920 – початку 1930-х рр.	10	4	2		4
Разом за змістовим модулем 2	26	10	4		12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. РЕГІОНАЛЬНІ ЦЕНТРИ ДИЗАЙНУ					
Тема 8. Генеза й розвиток функціоналізму. Дизайн Франції та Швейцарії	4	2			2
Тема 9. Дизайн архітектурного середовища та промисловий дизайн у США. Р. Лоуї – фундатор промислового та графічного дизайну	4	2			2
Тема 10. Концептуальні платформи творчих об'єднань італійських дизайнерів	8	2	2		4
Тема 11. Скандинавська школа дизайну: основні персоналії та етапи становлення	12	4	2		6
Тема 12. Японська школа дизайну: проблема збереження регіональної ідентичності	8	2	2		4
	36	12	6		18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ПОСТМОДЕРНА СИТУАЦІЯ В КУЛЬТУРІ: ПРИЧИНИ, ЗМІСТ І ПРОБЛЕМИ					
Тема 13. Особливості естетики постмодернізму в контексті його філософії	4	2			2
Тема 14. Творча практика постмодерністів: дизайн	8	4			4

архітектурного середовища, графічний дизайн, дизайн одягу й аксесуарів					
Тема 15. Джеймс Вайнс та проєктна група SITE («Sculpture in the environment»): концепція деархітектури	4	2			2
Тема 16. «Afterpostmodernism» у проєктній культурі сьогодення	8	2			6
Разом за змістовим модулем 4	24	10			12
Усього годин	120	26	14		60

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Коновалова О.В. Історія та теорія дизайну: навч. посіб. Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Ін-т мистецтв. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 111 с.
2. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну: підручник. К., 2007. 492с.
3. Легенький Ю. Г. Історія дизайну: [посіб. для студ. ВНЗ] / Ю. Г. Легенький. К.: ДАКККіМ, 2006. 559 с.
4. Легенький Ю. Г. Дизайн: культурологія та естетика/ Ю. Г. Легенький ; Київський держ. ун-т технологій та дизайну. Київ: КДУТД, 2000. 272 с.
5. Линовецька А.О. Стилi та напрямки в дизайні меблів та інтер'єрів: навч. посіб. для вивч. курсу з дисципліни «Дизайн меблів» для студентів III-IV курсів в галузі знань 0202 «Мистецтво» за напрямком підгот. 6.020205 – «Образотворче мистецтво» / А. О. Линовицька; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. Черкаси: Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2013. 107 с.
6. Малік Т.В. Дизайн середовища: витокi, типологія, основи теорії: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. В. Малік ; Київ. держ. ін-т декор.-приклад. мистец. та дизайну ім. Михайла Бойчука. Київ: Павленко, 2012. 111 с.
7. Малік Т.В. Історія дизайну архітектурного середовища: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів освіти / Т. В. Малік; Київський національний ун-т будівництва і архітектури. Київ, 2003. 192 с.
8. Сьомкін В. В. Дизайн, тенденції та напрямки розвитку: монографія. К., 2009. 525 с.
9. Удріс І., Школяр А. Нариси з історії зарубіжного дизайну. Новий та новітній час: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / І. Удріс, А. Школяр ; Криворізький держ. педагогічний ун-т. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2008. 251 с. Бібліогр.: с. 250-251.
10. Шумега С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну меблів та інтер'єра: Навчальний посібник / С.С. Шумега. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 300 с.

Додаткові:

12. Барна Н.В. Дизайн у контексті художньої культури ХХ - ХХІ століть: монографія / Наталія Барна ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ: Університет «Україна», 2015. 352 с.
13. Босий І.М. Особливості дизайну меблів-трансформерів у країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ століття. Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. 2014. №3. С. 264-272.
14. Дизайн: словник-довідник / Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України/ За ред. М.І. Яковлева. Київ: Фенікс, 2010. 384 с.
15. Дубинський В. П. Конспект лекцій з курсу “Теорія і критика сучасної архітектури” (кінець ХІХ – ХХ – початок ХХІ ст.) (для студентів 5 курсу спеціальності 7.06010202, 8.06010202 “Містобудування”) / В. П. Дубинський, М. Л. Мухортов; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ, 2013. С.42-82.
16. Екологічний дизайн: навч. посіб. / О. В. Дубовий, Т. П. Блажкевич, В. І. Дубовий; Житомир. нац. агрокол. ун-т. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 361 с.
17. Іттен Й. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах/ Йогеннес Іттен. Пер. із нем. Сергій Святенко. Київ: ArtHuss, 2021. 136 с.
18. Іттен Й. Мистецтво кольору. Суб’єктивний досвід і об’єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник. / Йогеннес Іттен. Пер. із нем. Сергій Святенко. Київ: ArtHuss, 2021. 96 с.
19. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі від вікторіанців до хіпстерів. К.: ArtHuss. 345 с.
20. Подунай Я. Історія розвитку ремісничо-промислової школи Баугауз. Основна ідея школи. Викладацький склад, діяльність Йоганеса Іттена як засновника основного курсу. Художня культура. Актуальні проблеми. 2009. Вип. 6. С. 508-521.
21. Рижова І.С. Специфіка дискурсу італійської моделі дизайну як загальноновизнаного лідера світового дизайну. Гуманітарний вісник ЗДІА. Випуск. 38. 2009. С.185-191.
22. Селлерс Л. Жінки у дизайні. Новаторки в архітектурі, промисловому, графічному дизайні від початку ХХ століття й до наших днів/ Селлерс Л., пер. з англ. В.Пушина, В. Колодій. Київ: ArtHuss, 2021. С.45-53.
23. Северин В.Д. Становлення виставкового дизайну як феномена культури [Електронний ресурс]. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура*. 2012. № 1. С. 113-118. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_1_29
24. Струтинська Ю. Європейські дизайнерські школи та їх роль у формуванні кухонного середовища у міському житті ХХ століття. *Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство*. 2014. Вип. 14. С. 44-51.

25. Чупріна Н.В., Постушна Ю.С. Трансформація форми, структури та колориту традиційного вбрання народів Скандинавії з метою розробки колекції актуального одягу. *Вісник КНУТД №6 (116)*, 2017. С. 201-209.
26. Швець О. А. Німецька дизайн-освіта: методологія, теорія, практика / О. А. Швець. Вінниця: Друк, 2022. 444 с.
27. Шпагін В.М. Лекції з історії світового дизайну садів: у пошуках балансу архітектури і природи: навч. посіб. / В. Ф. Шпагін; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. центр «Ін-т біології». К.: Логос, 2012. 120 с.
28. Ireland J. *History of Interior Design*. Fairchild Books, 2018. 624 p.

Інтернет ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. – Назва з екрану
2. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. – Назва з екрану.

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Теорія та практика сучасного дизайну: основні етапи становлення	23-28. 10. 2023 р.	Поточний контроль, підсумковий контроль	54
Змістовий модуль 2. Професійні об'єднання та освітянські дизайнерські центри	11-15.12.2023 р.	Поточний контроль, підсумковий контроль	46
Змістовий модуль 3. Регіональні центри дизайну	4-9.03.2024 р.	Поточний контроль, підсумковий контроль	56
Змістовий модуль 4. Постмодерна ситуація в культурі: причини, зміст і проблеми	20-25.05.2024 р.	Поточний контроль, підсумковий контроль	44

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер, графічний планшет) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Illustrator та інші.
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на

	<p>кафедральний Гугл диск (або у Google Клас). Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахування семестрової оцінки.</p>
<p>Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання</p>	<p>Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.</p>
<p>Політика щодо правил поведінки на заняттях</p>	<p>На проведення занять з дисципліни з Історії дизайну розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.</p>
<p>Політика щодо комунікації з викладачем</p>	<p>Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (inna_petrova@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.</p>

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни (<https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya>)

Розробник силябусу
Навчальної дисципліни

Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри

Силябус затверджено
на засіданні кафедри графічного дизайну

від 12 вересня 2023 р., протокол №2

І.В. Петрова

В.К. Сафронов

Л.М. Коваль